

Fiskeridepartementet
Boks 8118 Dep
0032 OSLO**HØRING - MIDLERTIDIG FORSKRIFT OM TILDELING ETABLERING
DRIFT OG SYKDOMSFØREBYGGENDE TILTAK VED
HAVBEITEVIRKSOMHET**

Vi viser til Deres brev datert 03.12.02 vedrørende ovenfor nevnte forskriftsforslag.

Fiskeridirektoratet har følgende kommentarer til forslaget:

Generelt:

Fiskeridirektoratet har en del forslag til språklige endringer i forskrifts- og merknadstekst. Disse forslagene er gjengitt i vedlegg (./.) og vil ikke bli nærmere kommentert i det følgende.

Forskriften inneholder en rekke bestemmelser om når tillatelse ikke kan gis. Fiskeridirektoratet savner imidlertid en bestemmelse som uttrykker det skjønsmessige element som ligger til grunn for tildelingen. Det er viktig å presisere at ingen har krav på tillatelse selv om minstevilkårene er oppfylt. Vi vil derfor foreslå at det gis en bestemmelse om at tillatelse etter forskriften kan gis av Fiskeridirektoratet. En slik bestemmelse bør også inneholde en adgang for Fiskeridirektoratet til å stille vilkår til tillatelsen. Behovet for en slik bestemmelse viser seg blant annet ved den foreslåtte journalføringsplikten (se kommentarene til denne nedenfor). En regel som her nevnt kan naturlig inkorporeres i forslagets § 4.

For øvrig legger Fiskeridirektoratet til grunn at en skal gå varsomt frem når en ny næring skal reguleres. Det er følgelig foreslått en del restriksjoner i forhold til det utsendte forslaget.

Om de enkelte bestemmelser:*§ 2 Virkeområde:*

Fiskeridirektoratet foreslår innskrenkninger i forskriftens virkeområde. For det første bør forskriftens stedlige virkeområde avgrenses til saltvann slik at utsett og gjenfangst i ferskvann ikke omfattes. Med saltvann menes vann med salinitet større enn 0,5 promille, dvs. at både brakkevann og sjøvann omfattes.

For det andre vil Fiskeridirektoratet foreslå en innsnevring i forskriftens saklige virkeområde. Som det fremgår av Fiskeridepartementets høringsbrev er det i første omgang hummer og stort kamskjell som er de mest aktuelle artene for havbeite. Reelt sett kan dette bety at det den første tiden ikke vil bli gitt tillatelse til andre arter. Dette bør av hensyn til potensielle søkere signaliseres klart i forkant. Det er per i dag vanskelig å se at det finnes et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag til å tildele havbeitetillatelser for andre arter enn hummer og stort kamskjell. Kunnskapsgrunnlaget vedrørende kråkeboller er eksempelvis ikke stort nok til at en vil tillate utsett i det fri, slik havbeite innebærer. Oppdrett av kråkeboller i kasser er mer aktuelt, og tillatelse til slik aktivitet gis som kjent i medhold av oppdrettsloven.

Fiskeridirektoratet foreslår derfor at forskriften kun gis anvendelse for utsetting og gjenfangst av stort kamskjell og hummer.

Når det gjelder forskriftens saklige virkeområde og forholdet til oppdrettslovgivningen bør dette fremstå som klart, slik at det er mulig å avgjøre hva slags virksomhet som krever tillatelse etter havbeiteloven og hva som krever tillatelse etter oppdrettsloven.

Ved grensdragningen mellom de to regelverk legger Fiskeridirektoratet til grunn følgende:

Tillatelse til havbeite etter § 2 er en eksklusiv rett til fangst (og utsett) av en bestemt art i et bestemt område. Fangstretten omfatter både utsatte og ville eksemplarer av arten. Konesjonsinnehaver har imidlertid ikke eiendomsrett til de utsatte organismer eller til ville eksemplarer av arten.

Dette i motsetning til oppdrettsvirksomhet etter oppdrettsloven som innebærer at konesjonsinnehaver har eiendomsrett til bestemte individer som er plassert i sjøen. En oppdretter har i prinsippet ikke eiendomsrett eller eksklusiv fangstrett til andre individer enn dem som er satt ut, selv om de befinner seg på lokaliteten. Oppdretter har heller ikke rett til utsett av organismer i det fri.

I oppdrettsvirksomhet holdes de utsatte individer hele tiden atskilt fra andre individer, fortrinnsvis gjennom merder, gjerder m.v. I den grad slike installasjoner benyttes i forbindelse med havbeite, er dette ikke begrunnet i et behov for å identifisere de utsatte organismer og holde disse atskilt fra ville organismer. Derimot er det begrunnet i behovet for å holde predatorer ute fra lokaliteten.

Fiskeridirektoratet vil ved forvaltning av denne delen av havbruksnæringen la nevnte forståelse være bestemmende for hvilken type tillatelse som kan gis i det enkelte tilfelle. Dette betyr at for eksempel en søknad om oppbevaring av utsatte organismer i kasser, vil bli vurdert etter oppdrettsloven. Det vil her være tale om eiendomsrett til de organismer som befinner seg i kassene og det vil ikke være behov for eksklusiv gjenfangstrett til andre organismer av samme art på lokaliteten.

§ 3 Definisjonar

I litra c) er begrepet "gjenfangst" benyttet. Ut fra en naturlig språklig forståelse, kan dette tolkes dit hen at det kun omfatter fangst av utsatte individer. For å markere at "gjenfangst" også omfatter fangst av andre individer av den utsatte art, foreslår Fiskeridirektoratet at det tas inn en definisjon av "gjenfangst", for eksempel "fangst av den utsatte art i lokaliteten".

I litra c) er det nevnt at fjerning av dyr i forbindelse med "prøveuttak, kontroll m.v." ikke anses som høsting. Fiskeridirektoratet foreslår at det i ordlyden legges til "røkting" og at det i merknadene presiseres at "prøveuttak" i denne sammenheng betyr biologiske undersøkelser og ikke markedsundersøkelser m.v.

Fiskeridirektoratet stiller spørsmål ved innholdet i litra e). Ettersom forskriften bare regulerer krepssdyr, bløtdyr og pigghuder, er det unødvendig og misvisende å ta med uttrykk som "sløyning" og "filetering".

§ 4 Tildelingsmynde

Det er foreslått at regionkontorene skal tildele tillatelser. Etter Fiskeridirektoratets oppfatning kan det imidlertid på et tidlig stadium være behov for at samme organ behandler alle søknader om havbeite. Man vil på denne måten kunne tenke helhetlig ved de første tildelinger, samtidig som man kan forme en enhetlig praksis som det kan være lettere for regionkontorene å følge i ettertid. Fiskeridirektoratet foreslår derfor at det åpnes for at Fiskeridirektøren utpeker ett regionkontor som forestår behandlingen av alle søknader om havbeite.

Alternativt foreslås det at Fiskeridirektoratet sentralt behandler søknadene. Uansett er hensikten at en etter et par år skal kunne delegere behandlingen av alle havbeitesøknader til regionkontorene. Fiskeridirektoratet mener imidlertid at tiden ennå ikke er moden for den foreslåtte delegasjon på dette området.

Fiskeridirektoratet er også usikker på hva som menes med følgende sitat fra merknadens § 4 annet avsnitt: "Det at løyve til omsøkt lokalitet er gjeve, inneber ikkje ei førehandsgodkjenning av lokaliteten". Setningen foreslås endret slik at meningsinnholdet kommer klarere frem.

§ 5 Særlege avgrensingar ved tildeling

Fiskeridirektoratet støtter forslaget om tildeling etter koordinerte saksbehandlingsrunder. Det kan imidlertid synes usikkert om Fiskeridirektoratet har plikt til å signalisere utad tidspunkt for slike runder. Næringen vil trolig ønske en viss forutberegnelighet mht. når søknader kan forventes behandlet. Slik vil man også unngå situasjoner der søknader kommer inn uken etter en saksbehandlingsrunde, med den konsekvens at søknaden ikke blir behandlet før et halvt år senere. Det kan således være hensiktsmessig å kunngjøre tidspunkt for saksbehandling og søknadsfrist for å få behandlet sin søknad ved den aktuelle runde. I den grad Fiskeridirektoratet skal ha slikt plikt til kunngjøring, må imidlertid denne plikten og eventuelle krav til kunngjøringens form klart fremgå av forskrift eller merknader.

Dersom forskriften gis virkeområde til andre arter enn hummer og stort kamskjell (jf. kommentarene ovenfor til § 2), vil Fiskeridirektoratet foreslå at det i § 5 inntas et nytt ledd som gir Fiskeridirektoratet adgang til å begrense tillatelser mht. art. Fiskeridirektoratet gis i så fall en adgang til å bestemme på forhånd at det kun skal gis tillatelse til havbeite med

bestemte arter. En slik forhåndsbegrensning vil også forenkle behandlingen av søknader om havbeite med andre arter, der kunnskapsgrunnlaget kan være for lite til at det anses hensiktsmessig å gi tillatelse. Etter hvert som kunnskapsgrunnlaget endres, vil Fiskeridirektoratet kunne velge å gi tillatelse til også andre arter.

I påvente av havbeiteforskriften behandler Fiskeridirektoratet i dag søknader om prøvelokaliteter for kamskjell etter oppdretsloven, der man gir tidsbegrenset tillatelse for inntil 5 da. Det må avklares hvorvidt denne type tillatelse skal opprettholdes og om slike søknader i så fall skal behandles etter havbeiteloven. Skal de det, må det tas stilling til om slike tillatelser vil være omfattet av en antallsbegrensning.

§ 6 Søknad om løyve

Annet ledd:

Ettersom søknaden skal sendes til tre sektormyndigheter i tillegg til regionkontoret og kommunen, foreslås det at det kreves søknad i fem eksemplarer, ikke fire som i forskriftsforslaget. Videre foreslås det at søknad til kommunen sendes via regionkontoret. På denne måten kan søknaden kvalitetssikres før kommunen tar stilling til den, samtidig som man kan kontrollere at gebyr er betalt. Dette betyr at fem identiske søknader leveres til Fiskeridirektoratet (evt regionkontoret dersom dette er delegert).

Fiskeridirektoratet ønsker imidlertid å praktisk forenkle arbeidet for så vel søker som for forvaltningen. Gjennom innscanning av søknader og elektronisk videresendelse, vil Fiskeridirektoratet enkelt kunne distribuere en søknad til samtlige sektormyndigheter selv om søknaden bare er innsendt i ett eksemplar. Dette forutsetter imidlertid at søknaden leveres i et format som gjør dette praktisk mulig. Konkret kreves det at søknad med vedlegg sendes i A4-format og at samtlige dokumenter er i svart/hvitt. Søknader som oppfyller disse krav, vil Fiskeridirektoratet kun behøve ett eksemplar av. For øvrige søknader må det sendes fem eksemplarer.

Fiskeridirektoratet forslår derfor at § 6 annet ledd gis et tredje punktum der det fremgår at det er tilstrekkelig å sende søknad i ett eksemplar dersom søknad og vedlegg er i A4-format og ingen dokumenter inneholder farger.

Fjerde ledd:

Innledningsvis vil Fiskeridirektoratet foreslå endringer i oppstillingen av hva som skal inngå i søknaden. For å markere at betalt gebyr er en nødvendig forutsetning for behandling av søknaden, bør forslagens litra h) om kvittering for betalt gebyr komme først i oppstillingen. Det foreslås også at gebyret omtales som "saksbehandlingsgebyr". Videre bør litra d) og e) byttes om, slik at forhold knyttet til drift nevnes før forhold knyttet til avvikling.

I litra b) er det stilt krav om at søknaden skal opplyse om søkers akvakulturfaglige kvalifikasjoner. Fiskeridirektoratet kan ikke se at forskriften nevner kompetanse som et tildelingskriterium. Riktignok foreslås det et kompetansekrav i driftsfasen (jf. § 15), men så lenge dette kravet ikke er uttrykkelig oppstilt i tildelingsfasen, kan det synes vanskelig å avslå søknader på grunn av manglende dokumentert kompetanse. Et slikt avslag må i tilfelle bygges på det synspunkt at omsøkte prosjekt synes lite realistisk da den nødvendige kompetanse ikke synes å være til stede. I så fall må avslaget forankres i forslagens § 8 litra a).

Dersom det er ønskelig at søker allerede på tildelingsstadiet skal kunne dokumentere tilstrekkelig kompetanse, bør imidlertid dette fastslås som et uttrykkelig krav. Alternativt bør forslaget § 6 litra b) fjernes.

Videre kan det synes uklart hva slags miljødokumentasjon som skal kreves etter litra f). Det er ikke opplagt at de miljøkrav som benyttes i forbindelse med oppdrett er egnet for havbeite, og innholdet i dokumentasjonsplikten bør i hvert fall presiseres.

Fiskeridirektoratet vil også foreslå tilføyd at bokstavlisten utvides slik at følgende krav stilles til søknadens innhold:

- Kartvedlegg og vedlegg som viser eventuelle innretninger jf. forskriftsforslagets § 30.
- Opplysninger om hvorvidt søker ønsker å merke lokaliteten og eventuelt på hvilken måte.
- Opplysninger om hvorvidt søker ønsker å gjennomføre tiltak forut for og i driftsfasen, med tanke på å klargjøre lokaliteten. Dette er viktig fordi søknaden kan bygge på en forutsetning om at søker vil gjennomføre tiltak som det ikke vil bli aktuelt å tillate. Dette må i så fall avklares tidligst mulig.
- Opplysninger om i hvilken grad omsøkte drift vil komme i konflikt med andre brukerinteresser i området. Dette punktet er egentlig omfattet av forslaget § 6 litra g) - ”opplysninger om...tilhøvet til allemannsretten”, men det kan være behov for å klargjøre søkers plikt til å vurdere disse forhold.

Når det gjelder merknadene til § 6, foreslår Fiskeridirektoratet at det inntas en gjennomgang av hvert punkt, der det redegjøres for hvorfor forvaltningen har behov for den enkelte opplysning.

§ 7 Ufråvikelege vilkår

Tredje ledd pålegger søker å ”kunne dokumentere miljøtilstanden på lokaliteten”. Selv om søker kan dokumentere miljøtilstanden på lokaliteten, er det ikke sikkert at dokumentasjonen viser at miljøtilstanden er god nok. Fiskeridirektoratet foreslår derfor at tredje ledd endres til ”Søkjær skal dokumentere at miljøtilstanden på lokaliteten er tilfredsstillende”.

§ 8 Andre vilkår for tildeling

Havbeiteovens § 3 fastslår at det ved tildeling av tillatelser skal legges vekt på ”verdien av lokal tilknytning”. Dette er imidlertid ikke fulgt opp i forskriftsforslaget. Fiskeridirektoratet foreslår at man for ordens skyld i merknadene presiserer at det ikke skal legges vekt på lokal tilknytning.

Av merknadene til § 8 litra c), fremgår det at det ved valg av havbeiteområde bør legges vekt på at området er så konfliktfattig som mulig. Ved tildelingen av havbeitetillatelser kan en imidlertid lett få en situasjon der det søkes om tillatelse i områder der det allerede finnes store naturlige bestander – her er jo forholdene for den aktuelle arten presumptivt gode. Dette kan være gunstig driftsmessig, men også føre til at tidligere brukere av området blir utestengt. Forholdet mellom merknadenes føringer mht. valg av områder og behovet for gode rammebetingelser for havbeitebransjen, jf. § 1, gjør at Fiskeridirektoratet legger til grunn følgende:

Det skal kunne tildeles tillatelser i gode havbeiteområder uten at konfliktnivået trenger å bli høyt. Dette kan for det første skje ved at de som allerede bruker et område med store

forekomster også søker om havbeitetillatelse der. Hvis eksempelvis de hummerfiskere som vanligvis fisker i et godt hummerområde søker om havbeitetillatelse der, er konfliktnivået lavere enn om en annen person søker.

Videre finnes det en rekke områder som tidligere har hatt store hummerforekomster, men som på grunn av fangstintensitet er blitt hummerfattige. Disse områdene antas å være gode naturlige områder for hummer, og en havbeitetillatelse i et slikt område vil normalt ikke komme i konflikt med eksisterende hummerfiske.

Fiskeridirektoratet vil altså primært prioritere søkere som ikke i vesentlig grad fortrenger annen virksomhet. Dette kan enten oppnås ved at de primære brukere av et område søker om havbeitetillatelse, eller ved at omsøkte område ikke har betydelige konkurrerende brukere. I områder med betydelige brukerkonflikter vil Fiskeridirektoratet vegre seg for å tildele havbeitetillatelser.

§ 9 Økonomisk garanti

Bestemmelsens overskrift bruker uttrykket ”økonomisk garanti” mens det i selve bestemmelsen er brukt ”økonomisk tryggleik”. Fiskeridirektoratet foreslår at man velger ett av disse uttrykkene og kun benytter dette.

Fiskeridirektoratet foreslår at det inntas en presisering av hva slags type økonomisk garanti det kan være aktuelt å kreve. Bankgaranti fremstår som en aktuell form for sikkerhet, men da under forutsetning av at den er tidsbegrenset. På bakgrunn av den kontakt som tidligere har vært mellom Fiskeridirektoratet og deler av banknæringen, kan det også synes som om det vil være en fordel om bankgaranti utstedes av en bank i Norge. Hvorvidt dette bør være et forskriftsfestet krav må vurderes blant annet i sammenheng med eventuelle innspill fra banknæringen. I den grad annen form for sikkerhet skal aksepteres, bør dette fremgå av merknadene.

Fiskeridirektoratet ønsker også klarere føringer mht. når slik garanti skal kreves. Særlig hvis regionkontorene skal forestå tildelingen er det viktig at det ikke åpnes for en ulik praksis. Behovet for en slik garanti vises når konsesjonsinnehaver ikke har tilstrekkelig økonomiske midler, typisk ved konkurs.

Slik Fiskeridirektoratet ser det, vil det alltid være behov for økonomisk sikkerhet i saker der det skal settes ut installasjoner. Dette er nødvendig for å hindre at slike installasjoner blir stående igjen på havbunnen ved en eventuell konkurs. Uten økonomisk sikkerhet i slike tilfeller kan konsekvensene bli uakseptable.

I andre tilfeller vil en økonomisk sikkerhet kun sikre en viss fjerning av de utsatte organismer. Det er Fiskeridirektoratets forutsetning at utsett ikke skal skje i større grad enn det som er økologisk forsvarlig, og behovet for å fjerne utsatte organismer ved en eventuell konkurs er derfor ikke veldig stort. I slike tilfeller vil det største behovet for fjerning av utsatte organismer først oppstå ved sykdomsutbrudd. En økonomisk sikkerhet vil da kunne sørge for at mulig smittede individer fjernes fra lokaliteten så langt det lar seg gjøre. En økonomisk sikkerhet vil altså bare bli utløst når konsesjonsinnehaver får sykdomsutbrudd, samtidig som han ikke har tilstrekkelige ressurser til å fjerne de utsatte individer. Ser man

dette i sammenheng med de kostnader som er forbundet med for eksempel en bankgaranti, er det Fiskeridirektoratets oppfatning at det vil være uforholdsmessig byrdefullt å alltid kreve full økonomisk sikkerhet så lenge søker ikke vil utplassere installasjoner. Det nevnes i denne forbindelse at det vil være praktisk umulig å fjerne alle individer fra en lokalitet ved et sykdomsutbrudd, slik at effekten av en fjerning uansett ikke vil være optimal. Den viktigste innsatsen når det gjelder sykdomsbekjempelse må således skje på forebyggingssiden, slik at man unngår å få sykdom på lokaliteten.

På denne bakgrunn foreslår Fiskeridirektoratet at det som hovedregel kun kreves økonomisk sikkerhet når søker vil utplassere installasjoner, og at dette kommer til uttrykk i merknadene.

§ 10 Særskild løyve til fôring og andre tiltak

Fiskeridirektoratet støtter den restriktive praksis merknadene gir anvisning på når det gjelder tillatelse til fôring. Utgangspunktet må være at utsett skal stå i forhold til den naturlige fødetilgang på lokaliteten. Fiskeridirektoratet stiller imidlertid spørsmål ved § 10 siste punktum, der det heter at det ved tildeling av fôringstillatelse skal legges vesentlig vekt på sykdomsfaglige forhold. Det synes uklart hva slags hensyn det her siktes til, og en slik bestemmelse bør begrunnes nærmere i merknadene. Hvis ikke det gis en slik begrunnelse, bør setningen etter Fiskeridirektoratets oppfatning fjernes.

Forslaget legger videre opp til at fôring forutsetter tillatelse både fra Fiskeridirektoratet og fra forurensningsmyndighetene. Dette kan imidlertid fremstå som uklart sett fra søkers synspunkt. Fiskeridirektoratet foreslår derfor at det i § 10 stilles krav om at egen søknad om fôring (m.v.) skal sendes Fiskeridirektoratet i to eksemplarer, slik at direktoratet kan oversende et eksemplar til forurensningsmyndighetene. På denne måten blir prosessen enklere for søker. Samtidig kan Fiskeridirektoratet uansett ikke fatte vedtak før forurensningsmyndighetenes avgjørelse foreligger.

Når forskriften presiserer at tillatelse etter § 10 krever særskilt søknad, oppstår spørsmålet om dette skal utløse gebyrplikt etter § 36. Fiskeridirektoratet er av den oppfatning at slik søknad ikke skal utløse gebyrplikt. Ordlyden i forslaget taler imidlertid for gebyrplikt, og bør etter Fiskeridirektoratets oppfatning derfor endres på dette punktet.

Tildelingskriteriene for fôringstillatelse fremstår også som noe uklare. For å sikre at bestemmelsen i praksis fungerer i samsvar med intensjonen, foreslår Fiskeridirektoratet at det i merknadene kommer tydeligere frem hvilke forhold som skal tillegges vekt ved vurderingen.

I merknadene til § 10 hevdes det i nest siste avsnitt at anlegg og innretninger som er i bruk i produksjonen er laget av materiale som hindrer begroing. Fiskeridirektoratet er ikke enig i at dette alltid er tilfelle, og frykter at en slik formulering kan være egnet til å forlede konsesjonsinnehaveren til å benytte kraftige begroingshindrende midler. Ettersom dette ikke er ønskelig, foreslås setningen fjernet.

Spørsmålet om permanente endringer av lokaliteten gjennom eksempelvis sprengning, kan ventes å dukke opp. Havbeiteovens § 7 pålegger konsesjonsinnehaver så vidt mulig å rette opp miljøforholdene på lokaliteten virksomhetens opphør. Fiskeridirektoratet legger derfor

til grunn at det ikke skal gis tillatelse til slike permanente endringer. Da spørsmålet antas å ha en viss praktisk betydning, bør dette imidlertid avklares i merknadene.

§ 11 Tidsavgrensning av løyvet

Fiskeridirektoratet foreslår at det i forskriften bestemmes at tillatelse kan gis i inntil 10 år. En slik forskriftsfestet maksimalgrense sikrer en viss likebehandling og er i samsvar med tanken om at man bør gå varsomt frem. Søkere som vil søke om forlenget tillatelse må da søke innen 9 år og 6 måneder. Dette antas å gi et godt grunnlag for å vurdere om tillatelsen bør forlenges. Ettersom det kan oppstå tilfeller der særlige behov gjør seg gjeldende, foreslås det imidlertid også at Fiskeridirektoratet sentralt i særlige tilfeller kan dispensere fra 10-årgrensen.

For å sikre likebehandling, foreslår Fiskeridirektoratet at det i merknadene antydes hvor lang varighet en tillatelse minimum skal ha. Det må her ta hensyn til de tidsbehov som gjør seg gjeldende ved havbeite med henholdsvis stort kamskjell og hummer.

For øvrig foreslår Fiskeridirektoratet at det i merknadene inntas en setning om at søknad om forlengelse innebærer en reell prøving og at tillatelser ikke automatisk skal forlenges.

§ 12 Storleik på lokalitet og buffersone

Forskriftsforslaget innebærer at Fiskeridirektoratet skal fastsette størrelse på lokalitet, uten at det er nærmere forklart hvordan denne fastsettelsen skal skje. En helt fri, skjønsmessig fastsettelse av lokalitetsstørrelse, forutsetter et høyere kunnskapsnivå blant saksbehandlere i Fiskeridirektoratet når det gjelder havbeite og arealbehov, enn det som er tilfelle per i dag. Fiskeridirektoratet ønsker derfor klarere anvisning i merknadene på hvilke kriterier lokalitetenes størrelse skal vurderes i forhold til.

Fiskeridirektoratet foreslår også at lokaliteten ikke bare angis gjennom kartkoordinater, men også gjennom kartskisse.

Fiskeridirektoratet er skeptisk til hensiktsmessigheten av å tildele buffersone. En slik sone kan være vanskelig å merke og det kan være vanskelig for allmennheten å forholde seg til to soner og to restriksjonsnivåer. Fiskeridirektoratet foreslår derfor av forenklingshensyn at en i første omgang kun tildeler havbeiteområder, og at konsesjonsinnehaver selv må sørge for å skape en "buffersone" innenfor lokaliteten ved å ikke plassere dyr, gjerder m.v. i ytterkant av lokaliteten. Den differensiering som en buffersone innebærer kan imidlertid inntas i regelverket på sikt dersom det viser seg å være behov for det.

§ 13 Overføring og retildeling

Forskriftsforslagets § 13 første ledd er en gjentakelse av havbeiteloven § 8 første og annet ledd. Da en slik gjentakelse neppe har selvstendig materiell betydning, stiller Fiskeridirektoratet spørsmål ved behovet for forslaget § 13 første ledd.

Når det gjelder resten av den foreslåtte § 13, samsvarer denne med Fiskeridepartementets utkast til forskrift om konkurs hos innehaver av konsesjon i medhold av oppdrettsloven. Når det foreslås innført en forskrift om konkurs, er det Fiskeridirektoratets oppfatning at det vil være hensiktsmessig å la denne få anvendelse for hele havbruksnæringen, også for havbeite. Ved at alle bestemmelser om konkurs er samlet i en forskrift, sikrer man oversiktighet. I

tillegg har man sikkerhet for at eventuelle fremtidige endringer i konkursregelverket også blir gjort gjeldende for havbeite, så langt dette er ønskelig. I den grad det er behov for særlige regler for havbeite vil også dette kunne bli fanget opp av konkursforskriften. Fiskeridirektoratet foreslår på denne bakgrunn at forskriftsforslagets § 13 strykes og at den foreslåtte konkursforskriften utvides til å omfatte tillatelser gitt etter havbeiteoven.

§ 15 Kompetanse

Bestemmelsen innebærer et krav om nødvendig kompetanse i driftsfasen. Av merknadene følger det at det i påvente av egne havbeitekurs skal stilles de samme kompetansekrav som ved oppdrett. Det kan etter Fiskeridirektoratets oppfatning være grunn til å presisere hvorvidt det her siktes til de krav som gjelder for oppdrett av den aktuelle art eller om det siktes til de mer omfattende krav som gjelder for fiskeoppdrett.

§ 16 Driftsplan

Fiskeridirektoratet er enig i at konsesjonsinnehaver skal sende inn driftsplaner, men mener det bør være tilstrekkelig at kun den del som gjelder første år krever godkjenning. På en annen side bør driftsplanen omfatte hele perioden frem til tillatelsens utløp. Dette er ønskelig fordi de utsatte organismer normalt skal stå lenge i sjøen før de høstes, og konsesjonsinnehaver bør forventes å ha en oppfatning av i hvilke år utsett og høsting skal skje. Når området er tildelt for en bestemt periode er det ikke urimelig å kreve en slik prognose. Det understrekes imidlertid at den del som ikke gjelder første år ikke trenger være veldig detaljert og at den ikke trenger godkjennes, men bare tas til orientering.

Kriteriene for å godkjenne driftsplan synes imidlertid noe uklare og kunne gjerne vært nærmere omtalt i merknadene.

Etter forslaget § 16 tredje ledd skal Fiskeridirektoratets regionkontor godkjenne driftsplaner i samråd med Statens dyrehelsetilsyn – fylkesveterinæren. I den forbindelse kan det etter Fiskeridirektoratets oppfatning bli behov for en oppfølging mht. hva slags drift en ser for seg, herunder hva slags vilkår det kan være aktuelt å stille. Kan det for eksempel være aktuelt å stille vilkår om generasjonsskille, eller er dette ikke forenelig med den form for drift som her er aktuell? Dette bør enten fremgå av merknadene eller en instruks forut for den første saksbehandlingsrunden.

I siste ledd, foreslår Fiskeridirektoratet at strekpunktene erstattes av bokstavopplisting, da dette gjør det lettere å henvise.

Strekpunkt nummer to omtaler bruk av nye delområder og utvidelse. Formuleringen kan forstås dit hen at lokaliteten kan utvides gjennom driftsplaner. Fiskeridirektoratet forutsetter at bestemmelsen ikke skal forstås slik, men at den kun pålegger konsesjonsinnehaver å opplyse om hvilke deler av lokaliteten det planlegges utsett på. Fiskeridirektoratet foreslår at dette gjøres klarere i forskriftsteksten.

§ 17 Melding om driftsoppstart og -avslutning

Kravet om at konsesjonsinnehaver skal melde fra ved driftsoppstart og –avslutning, er etter Fiskeridirektoratets oppfatning riktig. Det kan imidlertid tenkes tilfeller der driften avbrytes uten at det er hensikten å avslutte for godt. Også slike tilfeller kan det være viktig for myndighetene å kjenne til. Fiskeridirektoratet foreslår derfor at ordet ”avslutta” i § 17

erstattes med ”stoppa”. På denne måten avskjærer man også muligheten for omgåelse ved at konsesjonsinnehaver velger å anse en driftsstans som avbrudd og ikke avslutning og derfor ikke melder fra.

For øvrig foreslås at det i merknadenes siste avsnitt vedrørende merking foretas en henvisning til merkingsbestemmelsen i § 19.

§ 18 Tilsynsplikt

Det foreslås krav om jevnlig tilsyn og at nærmere krav kan settes i den enkelte tillatelse. Fiskeridirektoratet er ikke uenig i at behovet for tilsyn kan variere og at omfanget kan fastsettes i den enkelte tillatelse. Det er imidlertid ønskelig at merknadene i større grad gir anvisning på hvilke forhold som skal være avgjørende, hva slags typer tilsyn som kan være aktuelle og hvilken tilsynsfrekvens som kan kreves (minimum og maksimum).

§ 19 Måleplikt

Etter forslaget til § 19, kan regionkontorene fastsette måleplikt og dens omfang. Fiskeridirektoratet ser for seg at Havforskningsinstituttet skal gi en vurdering av den enkelte søknad, herunder gi råd mht. vilkår som bør stilles i den enkelte tillatelse. Fiskeridirektoratet legger til grunn at måleplikt er et aktuelt område for vilkårstillelse. Spørsmålet er om behovet for å foreta målinger uansett vil være til stede i alle saker, i hvert fall i de nærmeste år. Dersom det er slik at det alltid vil være ønskelig å få gjennomført visse målinger for eksempel i forbindelse med et nytt utsett, eller i forbindelse med at en ny lokalitet tas i bruk, foreslår Fiskeridirektoratet at måleplikten fastsettes i forskriften. Det som i så fall gjenstår for Fiskeridirektoratet er å fastsette pliktens omfang i det enkelte tilfelle. Dersom en derimot regner med at det vil finnes tilfeller der det ikke er behov for slike målinger, støtter Fiskeridirektoratet forslaget om at plikten må fastsettes i det enkelte tilfellet.

§ 20 Journalføring

Annet ledd:

Slik forslaget er formulert, kan journalen kreves fremlagt ved inspeksjon. Myndighetene kan imidlertid også ha behov for tilgang på de journalførte opplysninger i andre sammenhenger. For å sikre en slik tilgang på opplysningene, foreslår Fiskeridirektoratet at ”ved inspeksjon” fjernes fra § 20 annet ledd.

Tredje ledd:

I forslagens § 20 tredje ledd er det benyttet nummerering. Fiskeridirektoratet foreslår at dette endres til bokstavopplisting. Videre foreslås at det i punkt 1 inntas plikt til også å journalføre dyrenes alder og størrelse ved utsett. Også inspeksjonstidspunkt og tilsynsfrekvens og – omfang bør journalføres.

Det synes noe uklart hva det siktes til når det i punkt 5 heter at havbeitedyrenes helsestatus skal journalføres. Dersom det er resultatene av helsekontroll etter forslagens § 22 som skal journalføres, bør dette fremgå av merknadene.

Fiskeridirektoratet ser at det kan vise seg å være behov for journalføring av andre forhold enn de som er nevnt i forslagens § 20 tredje ledd. Det kan derfor være behov for å pålegge ytterligere journalføring i det enkelte tilfelle. Tredje ledd punkt 9 viser til at de forhold som

etter tillatelsen er journalføringspliktige, skal tas med i journalen. En slik bestemmelse forutsetter at Fiskeridirektoratet har kompetanse til å pålegge slike plikter. Det kan synes imidlertid usikkert om den foreslåtte § 20 gir Fiskeridirektoratet slik kompetanse. Slik kompetanse kan imidlertid utledes av en vilkårsbestemmelse som foreslått ovenfor, under overskriften "Generelt". Etter Fiskeridirektoratets oppfatning er altså en slik bestemmelse nødvendig for at det system som foreslås i § 20 skal ha et tilstrekkelig grunnlag.

I siste ledd heter det at journalføringsopplysningene skal spesifiseres på antall individ og samlet vekt i kilo. Fiskeridirektoratet foreslår at "kilo" endres til "kg".

§ 25 Tettleik av havbeitedyr

Første ledd:

Fiskeridirektoratet foreslår en presisering av hva som menes med "dei grunnleggande behov til dyra".

Annet ledd:

Annet ledd siste punktum synes å naturlig høre hjemme i første ledd, da setningen omhandler tetthet. Fiskeridirektoratet foreslår derfor at den flyttes dit. Videre følger det av annet ledd at parasitter og annen smitte skal holdes på et "akseptabelt nivå". Fiskeridirektoratet foreslår at begrepet "akseptabelt nivå" om mulig utdypes i merknadene.

§ 26 Uttak av kjønnsprodukter til bruk i akvakulturvirksomhet

Fiskeridirektoratet legger til grunn at dette er en bestemmelse som gir veterinærmyndighetene anledning til å sette særlige krav til anlegg som skal levere avlsmateriale til andre anlegg (stamdyranlegg). Fiskeridirektoratet stiller spørsmål ved begrepet "kjønnsprodukt" og foreslår at en i stedet benytter begrepet "avlsmateriale", evt. skriver rogn/melke, embryo, yngel.

§ 27 Sjukdomsførebygging

Første ledd:

Bestemmelsen forbyr utsett av nye organismer i en måned etter høsting. Det fremgår av merknadene at dette gir en gunstig helseeffekt. Fiskeridirektoratet stiller seg kritisk til en slik generell brakklegging, og mener at den – i motsetning til ved oppdrett – ikke er hensiktsmessig. Årsaken til dette er for det første at konsesjonsinnehaver neppe vil høste hele lokaliteten på en gang. For det andre vil det ikke være praktisk mulig å fjerne alle individene i et område. Brakkleggingseffekten vil således være betydelig redusert.

Eventuelle positive effekter av den foreslåtte brakklegging er etter Fiskeridirektoratets oppfatning så små at de ikke kan begrunne en måneds forbud mot utsett. Det foreslås derfor at § 27 første ledd fjernes, og at tredje ledd endres tilsvarende.

§ 29 Merking av lokalitet og buffersone

Forskriftsforslaget innebærer en adgang til å kreve merking av lokalitet og buffersone, men så lenge slike krav ikke er oppstilt, plikter konsesjonsinnehaver ikke å foreta slik merking. Merknadene nevner at områder med stor aktivitet bør merkes fordi faren for krenkelse da er størst.

I samsvar med det som er nevnt ovenfor under § 12, foreslås begrepet "buffersone" fjernet.

Spørsmålet om merking av lokalitet er etter Fiskeridirektoratets oppfatning svært viktig og må vurderes nøye. Et alternativ til den foreslåtte bestemmelse ville være en bestemmelse om at lokaliteter alltid skal merkes.

Sett fra konsesjonsinnehavers ståsted, er det neppe ønskelig med et generelt påbud om merking. Merking kan fungere mot sin hensikt ved at det angir presumptivt gode forekomster av bestemte arter, og dette kan igjen føre til ulovlig fangst. Dersom konsesjonsinnehaver ønsker å merke området, vil han kunne søke om tillatelse til å gjøre dette selv om ikke myndighetene har stilt krav om det. (Se nedenfor om forslag om søknadsplikt ved merking.) Dette tilsier at merking bare må skje når dette er helt nødvendig.

Så lenge en havbeitelokalitet ikke er merket, vil det imidlertid alltid være en reell fare for at noen (typisk fritidsfiskere eller dykkere) utilsiktet krenker konsesjonsinnehavers rett. Slike tilfeller vil kanskje ikke representere noen stor økonomisk trussel for konsesjonsinnehaver, men vil uansett være en belastning for den som kommer i skade for å krenke en vernet fangstrett. I ytterste konsekvens kan en slik situasjon føre til politianmeldelse og straffereaksjoner. Hensynet til allmennheten kan således tilsi at et havbeiteområde alltid bør merkes, og at spørsmålet om merking ikke bør avgjøres av forvaltningen i det enkelte tilfelle.

På den annen side er det praktisk mulig å nå en betydelig del av brukerne av kystsonen gjennom andre former for kunngjøring. Kunngjøring av havbeiteområder gjennom J-meldingssystemet gjør at man kan nå frem til alle yrkesfiskere. Disse kan også sendes til andre organisasjoner som organiserer brukere av kystsonen, eksempelvis dykkerklubber. Gjennom den kommunale høringen som søknaden skal igjennom, gis kommunens innbyggere anledning til å gjøre seg kjent med det aktuelle området. Det kan således synes som om man kan nå frem med informasjon til en rekke brukere av kystsonen, men det vil likevel alltid finnes potensielle brukere som ikke vil kjenne til opprettelsen av et umerket havbeiteområde.

Hensynet til arealutnyttelse kan tilsi at det ikke bør oppstilles en generell merkeplikt. Det finnes i dag en rekke potensielt gode oppdrettslokaliteter langs kysten som ikke kan benyttes til overflateanlegg, da de vil komme i konflikt med ferdsel i området. Havbeitevirksomhet uten merking må antas å ikke komme i konflikt med ferdsel og kan således tillates i denne type områder.

Også estetiske hensyn gjør det betenkelig å alltid kreve merking. Dersom merking skal være formålstjenlig, må en kunne se fra et merke til det neste. Ved merking av et område på for eksempel 500 da. vil det kreves et stort antall merker, eksempelvis bøyer. Både hensynet til estetikk og til ferdsel tilsier at dette i en del områder kan være uheldig.

Merking ved bruk av bare ett merke plassert i sentrum av lokaliteten vil være en bedre løsning estetisk sett. Slik merking antas imidlertid å kunne representere en fare for ferdsel fordi det kan være vanskelig å få øye på merkene, og vil derfor være en dårlig løsning i en del områder. Fiskeridirektoratet forutsetter at Kystverket vil uttale seg nærmere om dette spørsmålet.

Spørsmålet om hvorvidt forskriften bør inneholde et generelt krav om merking beror altså i stor grad på en avveining, der det viktigste hensynet til allmennhetens vern mot å foreta ubevisste krenkelser av en beskyttet rett må veies mot en rekke andre hensyn.

Fiskeridirektoratet vil etter en totalvurdering ikke gå inn for en generell merkeplikt. Det understrekes imidlertid at konsesjonsinnehavere som velger å ikke merke sin lokalitet, selv har en viss risiko for de krenkelser som kan oppstå som følge av den manglende merkingen. Det siktes her ikke til krenkelser fra yrkesfiskere eller lokalbefolkning; disse må normalt forventes å kjenne til havbeiteområdet. Det kan imidlertid tenkes tilfeller der eksempelvis turister uten tilknytning til området setter garn på havbeitelokaliteten, og ikke kan ha hatt forutsetninger for å kjenne til konsesjonen. I slike tilfeller vil det ikke være naturlig å statuere ansvar for den krenkende handling.

Dersom Fiskeridirektoratet pålegger søker å merke lokaliteten, plikter han å gjøre det. Fiskeridirektoratet foreslår imidlertid å gå et skritt lengre slik at merking ikke kan skje uten tillatelse fra Fiskeridirektoratet. Dersom merking inntas som en del av søknaden og tillatelsen, forsikrer en seg om at sektormyndighetene, særlig kystverket, blir kjent med søknaden og kan ta stilling til denne. Søker vil altså måtte få godkjent at han vil merke og måten dette skal gjøres på. Fiskeridirektoratet foreslår at det inntas en setning i § 29 om at merking krever særskilt tillatelse fra Fiskeridirektoratet.

Et annet spørsmål knyttet til merking, er hvilken form for merking som skal kreves. Merknadene nevner flagg, bøyer og lignende, men hvilken avstand det eventuelt skal være mellom disse, fremstår som mer uklart. Ettersom det er ytterkanten av området som eventuelt skal merkes, kan det bli tale om en svært omfattende merking og forholdet til eksempelvis ferdsel må avklares.

Uansett om merking pålegges generelt eller bare i noen tilfeller, bør det gis nærmere retningslinjer mht. den praktiske merkingen av havbeiteområder.

§ 31 Gjenfangst

Første ledd:

Det fremgår at gjenfangsten skal være minst mulig til ”skade for fangst av ville bestander”. Fiskeridirektoratet foreslår at ordene ”fangst av” fjernes, jf. havbeiteloven § 6.

Annet ledd:

Det er her foreslått at konsesjonsinnehaver ikke kan drive ”fangst” i lokaliteten før havbeitedyr er satt ut. Fiskeridirektoratet foreslår at ordet ”fangst” erstattes av ”gjenfangst” for å markere at det er tale om fangst av den utsatte arten, jf. det som er anført ovenfor vedrørende definisjonen av begrepet ”gjenfangst” under § 3.

Videre kan Fiskeridirektoratet ikke se at konsesjonsinnehaver har en beskyttelsesverdig interesse i drive gjenfangst før de utsatte organismer har nådd en størrelse som gjør det naturlig å høste dem. Den foreslåtte bestemmelsen åpner for at konsesjonsinnehaver får en enerett til fangst der han kun høster av de naturlige bestander i flere år, før de utsatte individer er store nok. For å redusere denne faren, foreslår Fiskeridirektoratet at retten til gjenfangst først inntreer en bestemt tidsperiode etter første utsett. Forskriften kan enten fikseres

denne tidsperioden (for eksempel etter to år) eller gi Fiskeridirektoratet myndighet til å fastsette denne perioden etter en konkret vurdering av søknaden.

Tredje ledd:

Bestemmelsen åpner for at det i den enkelte tillatelse gis regler om fangst av utsatte arter og predatorer uavhengig av fiskerilovgivningen ellers. Dette innebærer at det i forbindelse med den enkelte tillatelse kan gjøres utvidelser og innsnevring i forhold til det regelverk som ellers regulerer fangstvirksomhet. Det er derfor nødvendig å ha klare retningslinjer mht. hvordan denne bestemmelsen skal praktiseres, slik at en både sikrer likebehandling og tar tilbørlig hensyn til andre berørte næringsinteresser og til forvaltningens kontrollbehov.

Fiskeridirektoratet ønsker ikke at det skal bli gitt tillatelse til fangst av hummer under minstemålet i havbeitelokalitet. Slike tillatelser vil føre til betydelige problemer for Fiskeridirektoratets kontroll med hummerfiske og brudd på minstemålsreglene, fordi det kan dukke opp ulovlig fisket hummer som påstås å stamme fra havbeite. Fiskeridirektoratet foreslår derfor at det i merknadene til tredje ledd presiseres at det ikke skal gis tillatelse til fangst av hummer under minstemål.

Når det gjelder fangst i fredningstiden, vil Fiskeridirektoratet ikke ha de samme betenkeligheter. Hummer oppbevares i dag levende i hummerparker og selges utenfor fangstsesongen. Det skapes derfor ikke et nytt alibi for ulovlig fanget hummer. Fiskeridirektoratet foreslår at det i merknadene inntas retningslinjer om at høsting på lokalitet normalt skal kunne skje gjennom hele året.

For øvrig bør det i den enkelte tillatelse inntas en formulering som gjør oppmerksom på at det generelle regler gitt i og i medhold av saltvannsfiskeloven, gjelder så langt det ikke er gjort unntak fra dette i tillatelsen. Det er følgelig – juridisk sett – ikke behov for å oppstille et forbud mot fangst under minstemål i den enkelte tillatelse.

I merknadene først avsnitt siste punktum er det vist til ”buffersonen”. Det kan synes som om det her skal stå ”lokaliteten”.

§32 Anna bruk og utnyttning

Bestemmelsen innebærer en betydelige innsnevring av adgangen til å drive næringsmessig fiske og fangst og til ellers å utøve allemannsrett. Det vesentlige er at aktiviteten ikke skal kunne skade gjenfangsten av den utsatte art. Det kan imidlertid tenkes annen aktivitet av eksempelvis forurensningsmessig art, som kan forringe kvaliteten på havbeitedyr. Det kan diskuteres hvorvidt dette kan anses for å skade gjenfangsten. Fiskeridirektoratet foreslår at bestemmelsen enders til: ”Aktiviteter i lokaliteten som kan skade eller forringe verdien av gjenfangsten av den utsette art er ikkje tillatne”.

Det bør videre presiseres i merknadene at annen bruk av område kan skje så lenge den ikke støter mot § 32. Eksempelvis kan det tenkes at oppdrettsanlegg etter en konkret vurdering kan tillates etablert på en havbeitelokalitet, så lenge etableringen og driften ikke kan skade eller forringe verdien av gjenfangsten.

I opplistingen av aktiviteter som vil være forbudte, skilles det ikke mellom områder for havbeite med stort kamskjell og med hummer. Noen steder vil derfor forbudet rekke lengre

enn formålet tilsier, for eksempel forbud mot teinefiske i skjellokaliteter med gjerder rundt. Fiskeridirektoratet ser at det av hensyn til kunngjøring er fordelene ved at de samme forbud gjelder på alle havbeitelokaliteter. På denne måten slipper utenforstående å undersøke den enkelte tillatelse for å vite hvilke forbud som konkret gjelder; det er tilstrekkelig å kjenne forskriften.

Fiskeridirektoratet mener likevel at en av hensyn til fleksibilitet og ønsket om minst mulig båndlegging, bør skilles mellom havbeitelokaliteter for skjell og hummer, slik at forskriften gir ulike absolutte forbud, avhengig av hva slags tillatelse det er tale om.

Følgelig må bruk av trål, skrape, landnot, ruse, teiner, snurrevad, tatretrål og garn forbys på hummerlokaliteter. (Se nedenfor om bruk av ringnot.)

På skjellokaliteter vil følgende redskap måtte forbys: garn, landnot, skrape, trål, snurrevad, line og taretråling. Når det gjelder bruk av teiner, er dette som kjent problematisk ved frie utsett fordi det vil tiltrekke seg krabbe. For beskyttede utsett, vil det derimot kunne være en fordel fordi krabbene på innsiden av gjerdet blir fjernet. Etersom behovet er forskjellig avhengig av beskyttelsen, kan man ha to "forbudslist" for kamskjell, der kun den ene omfatter teiner. Dette blir imidlertid svært lite oversiktlig for allmennheten. Det bør derfor brukes én liste. Tillater man bruk av teiner vil dette være et problem for den som vil drive med frie utsett. Dette er altså ingen god løsning dersom man forutsetter at tillatelser til frie utsett skal gis. Bruk av teiner bør derfor forbys.

Forbyr man bruk av teiner, vil kun konsesjonsinnehaver benytte krabbeteiner på lokaliteten, da som ledd i predator kontroll i virksomheten. Fiskeridirektoratet ser her en reell fare for at konsesjonsinnehaver kan komme til å "selge" rettigheter til krabbefiske inne på lokaliteten. En slik form for privatisering av allmenningen der krabbefiskere må kjøpe seg adgang til områder, anses ikke som ønskelig. Fiskeridirektoratet forslår derfor at det oppstilles et forbud mot bruk av teiner, men at det tilføyes et nytt siste ledd i bestemmelsen som gir Fiskeridirektoratet adgang til å dispensere fra forbudet i den enkelte tillatelse. På denne måten vil man kunne tillate bruk av teiner på lokaliteter med beskyttede utsett, og dermed ha en sikkerhetsventil for tilfeller som beskrevet ovenfor.

Videre mener Fiskeridirektoratet at det har vært lagt til grunn en for streng norm i den generelle opplistingen i § 32 annet ledd. Slik bestemmelsen er konstruert er det først oppstilt forbud mot all aktivitet som kan skade gjenfangsten. Deretter er konkrete aktiviteter uttrykkelig forbudt, ut fra tanken om at de uansett vil kunne være skadelige.

Etter Fiskeridirektoratets oppfatning, er det ikke grunn til å la forbudslisten omfatte aktiviteter som bare i sjeldne tilfeller vil skade gjenfangsten. Slik aktivitet er uansett forbudt etter første ledd, i den grad det kan skade gjenfangsten. Det kan derfor synes unødvendig strengt å forby bruk av ringnot i tilfeller der dette skjer flere meter over havbunnen. På samme måte er ikke dykking skadelig for virksomheten, med mindre vedkommende dykker fanger havbeitedyr ulovlig. En slik handling rammes uansett av første ledd, og regelen må

således begrunnes i kontrollhensyn. Fiskeridirektoratet setter spørsmålstegn ved om dette hensynet kan begrunne et slikt forbud, og foreslår forbudet mot dykking fjernet.

Det foreslås videre at bunntrål og flytetral slås sammen til det generelle begrepet "trål". "Taretrål" må imidlertid fortsatt stå som eget punkt, da dette er en helt annen type redskap.

Fiskeridirektoratet ønsker også en presisering av hva som omfattes av begrepet "havbeiteverksemda". Dette er nødvendig fordi konsesjonsinnehaver vil kunne ønske å involvere andre personer ved for eksempel høsting. I tilfeller der det ansettes en person som setter teiner og fanger hummer for konsesjonsinnehaver, er dette klart å anse som en del av havbeitevirksomheten. En kan imidlertid tenke seg at konsesjonsinnehaver foretar et begrenset salg av sin rett til gjenfangst, for eksempel at dykkere betaler for å plukk sine egne skjell, eller at en hytteutleier lar gjestene sine fange hummer på hans havbeiteområde.

Etter Fiskeridirektoratets oppfatning bør dette aksepteres, særlig når næringen er ung og kunnskapen liten mht. hva som vil være mest lønnsom. Det er imidlertid viktig å presisere at konsesjonsinnehaver er ansvarlig for gjennomføring av driften og at eventuelle brudd på vilkår gjør konsesjonsinnehaver ansvarlig overfor myndighetene.

§ 34 Tilbaketrekking

Bestemmelsens første punktum lyder: "Løyvet kan trekkast tilbake dersom det ikkje er nytta innan to år etter utferding av løyve". Av merknadene fremgår at denne beskrivelsen også omfatter tilfeller der virksomheten blir drevet i vesentlig mindre omfang enn forutsatt ved konsesjonstildelingen. Det kan synes som om dette er å strekke forskriftsteksten langt i forhold til en naturlig forståelse av ordlyden. Fiskeridirektoratet forslår at bestemmelsen gis et nytt annet punktum som hjemler tilbaketrekking i tilfeller der virksomheten blir drevet i vesentlig mindre omfang enn forutsatt ved tildeling av tillatelsen eller dersom godkjent driftsplan fravikes vesentlig.

§36 Gebyr

Fiskeridirektoratet mener det klart bør fremgå at det må betales ett gebyr per omsøkte lokalitet. Plikten til å betale gebyr følger imidlertid allerede av forskrift av 21. desember 2001 om innkreving av gebyrer til statskassen for offentlige oppgaver i forbindelse med oppdretts- og havbeitevirksomhet. Fiskeridirektoratet foreslår derfor at dette ikke gjentas i havbeiteforskriften, jf. det som er anført ovenfor vedrørende § 13 om konkurs.

Med hilsen

Peter Gullestad
Fiskeridirektør

Anne-Karin Natås
fung. avdelingsdirektør

KOPI TIL:

Administrasjonsavdelingen

Sjømatavdelingen

Forvaltningsseksjonen

Peter Gullestad

Jens Christian Holm

IT-avdelingen

Ktr. for næringsutvikling og planlegging

Ove Midttun

Region Finnmark

Region Hordaland

Region Møre og Romsdal

Region Nordland

Region Rogaland

Region Skagerrak

Region Sogn og Fjordane

Region Troms

Region Trøndelag

Ressursavdelingen

Statistikkavdelingen

Utredningsseksjonen